

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ

кафедра іноземної філології, перекладу та методики навчання

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
(8 травня 2026 р.)**

PROCEEDINGS

**OF THE 9-TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«CROSS-CULTURAL COMMUNICATION AND TRANSLATION STUDIES: COMMON
ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS»
(May 8, 2026)**

Переяслав / Pereiaslav – 2026

УДК 81'25:316.77

M58

*Рекомендовано до друку вченою радою Університеті Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 9 від 15 квітня 2026 року)*

Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 8 трав. 2026 р., [Переяслав] : зб. тез : електронна кн. у 2 ч. / голов. ред. К. І. Мізін ; Переяслав (Київ. обл.): Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2026. Ч. 1. 174 с.

Редакційна колегія: *К.І. Мізін (гол. ред.), Л.П. Летюча і Є.В. Костик (відп. ред.), С.В. Дуброва, Н.В. Борисова, Т.В. Заболотна, Ю.О. Молоткіна, В.І. Савчук, Н.Ю. Сердюк, О.Б. Скляренко, Л.В. Сога, Н.С. Христич, А.О. Христюк, М.Г. Шемуда.*

До збірника тез увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» у м. Переяслав 8 травня 2026 року.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects : the 9-th International scientific and practical conference, May 8, 2026, [Pereiaslav] : collection of abstracts : Digital book in 2 parts / Ed. by K.I. Mizin ; Pereiaslav (Kyiv region): Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, 2026. P.1. 174 p.

Organizing Board: *Kostiantyn Mizin (head), Liubov Letiucha & Yevheniia Kostyk (secretaries), Svitlana Dubrova, Nataliia Borysova, Tetiana Zabolotna, Yuliia Molotkina, Valery Savchuk, Nataliia Serdiuk, Olesia Skliarenko, Liudmyla Soga, Nina Khrystych, Anna Khrystiuk, Maryna Shemuda.*

This volume includes proceedings of the 9-th International scientific and practical conference «Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects», which took place in Pereiaslav on the 8th of May 2026.

This book is presented for scholars, lecturers, post-graduate students and Philology students.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 81'25:316.77

M58

© Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2026

© Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, 2026

Олексій Дейкун Петро Дейкун	<i>Переклад англійськомовних простих заголовків мінітекстів українською на сайті BBC News.....</i>	48
Вікторія Джоган Олександра Кузнецова Наталя Стрюк	<i>Прагматика інтернет-мемів у репрезентації міжкультурних стереотипів (на матеріалі французького інтернет-дискурсу).....</i>	50
Інна Анастасія Дзюбановська	<i>Лінгвоетнічні особливості промови Марка Карні на Всесвітньому Економічному Форумі 2026 у Давосі та їх відтворення засобами української мови.....</i>	54
Оксана Дойчик	<i>Відтворення сатиричної пародії у перекладі: лінгвокогнітивний аспект.....</i>	57
Маргарита Дорофеева	<i>International Digital Network University as a hub for international degree programmes: Case Study.....</i>	61
Любов Заблоцька	<i>Етика міжкультурної комунікації в освіті у сфері туризму.....</i>	65
Анатолій Загнітко	<i>Темпоральність як відображення функційно-культурного сприйняття часу (на матеріалі української та німецької).....</i>	70
Іван Зимомря	<i>Übersetzung als Prozess linguokultureller Sinnkonstruktion: theoretische Grundlagen und deutsch ukrainische Implikationen.....</i>	75
Марина Зуєнко	<i>Застосування AI в українсько-англійському перекладі: основні виклики.....</i>	79
Неля Зуєнко	<i>Трансформація професійної перекладацької діяльності в епоху домінування систем автоматизованого перекладу.....</i>	82
Наталя Іваницька	<i>Постредагування в системі забезпечення якості машинного перекладу.....</i>	86
Анатолій Катериняк Микола Кебало	<i>Перекладацька діяльність Лесі Українки.....</i>	89
Оксана Ковтун	<i>Морфологічні механізми формування оцінності в дієслівних системах української та англійської мов у контрастивно-перекладознавчому вимірі.....</i>	92
Олександр Колесник	<i>Designations of JÖTNAR in Old Norse: a Cognitive Dimension.....</i>	96
Тетяна Космеда Олег Войтович	<i>Українсько-англійські терміни перекладознавства: ідеографічне моделювання терміносистеми.....</i>	97

Viktoriiia Dzhohan	<i>Pragmatics of Internet Memes in the Representation of</i>	
Oleksandra Kuznietsova	<i>Intercultural Stereotypes (Based on French Internet</i>	
Natalia Striuk	<i>Discourse).....</i>	50
Inna Anastasiia	<i>Linguistic and Ethnic Features of Mark Carney’s Speech at</i>	
Dziubanovska	<i>the World Economic Forum 2026 in Davos and Their</i>	
	<i>Reproduction by Means of the Ukrainian Language.....</i>	54
Oksana Doichyk	<i>Translating Satirical Parody: a Cognitive Linguistic</i>	
	<i>Perspective.....</i>	57
Marharyta Dorofeieva	<i>Internationale digitale Netzwerkuniversität als Hub für</i>	
	<i>internationale Studiengänge: Case Study.....</i>	61
Lyubov Zabotska	<i>Ethics of Intercultural Communication in Tourism</i>	
	<i>Education.....</i>	65
Anatolii Zahnitko	<i>Temporality as a Reflection of Functional-Cultural Time</i>	
	<i>Perception (A Case Study of Ukrainian and</i>	
	<i>German).....</i>	70
Ivan Zymomrya	<i>Übersetzung als Prozess linguokultureller</i>	
	<i>Sinnkonstruktion: theoretische Grundlagen und deutsch-</i>	
	<i>ukrainische Implikationen.....</i>	75
Maryna Zuyenko	<i>Application of AI in Ukrainian-English Translation: Main</i>	
	<i>Challenges.....</i>	79
Nelia Zuienko	<i>The Transformation of Professional Translation Activity in</i>	
	<i>the Era of Automated Translation Systems</i>	
	<i>Dominance.....</i>	80
Natalia Ivanytska	<i>Post-editing in the Machine Translation Quality Assurance</i>	
	<i>System.....</i>	86
Anatolii Kateryniak	<i>Translation Activities of Lesia Ukrainka.....</i>	89
Mykola Kebalo		
Oksana Kovtun	<i>Morphological Mechanisms of Evaluative Meaning</i>	
	<i>Formation in the Verbal Systems of Ukrainian and</i>	
	<i>English: A Contrastive Perspective.....</i>	92
Oleksandr Kolesnyk	<i>Designations of JÖTNAR in Old Norse: a Cognitive</i>	
	<i>Dimension.....</i>	96
Tetiana Kosmeda	<i>Ukrainian-English Terms in Translation Studies:</i>	
Oleh Voitovych	<i>Ideographic Modeling of the Terminology System.....</i>	97
Yuliia Kotsur	<i>Multilingualism in the Intercultural Educational Space:</i>	
	<i>The Experience of Central and Eastern European Countries</i>	
	<i>and Significance for Translation Studies.....</i>	104

the age of artificial intelligence (pp. 105–120). Language Science Press.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.6759982>.

Specia, L. (2025). Taking machine translation evaluation metrics to extremes: Beyond correlation with human judgments. *Computational Linguistics*.

<https://submissions.cljournal.org/index.php/cljournal/article/view/1460>.

Анатолій Катериняк

*асистент кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови*

Микола Кебало

*кандидат філологічних наук
доцент, завідувач кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови*

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна*

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Володіння мистецтвом перекладу – це вагомий інтелектуальний здобуток, значення якого належно оцінюють майбутні покоління. Якісне відтворення першотвору неможливе без глибокого знання іноземної мови, а також розуміння соціокультурного контексту. Перекладач має зануритися в епоху та суспільні події, у яких жив і творив митець.

Уявлення про художню спадщину Лесі Українки буде неповним без аналізу її перекладацької діяльності, яка посідає вагоме місце у творчому доробку письменниці. Роботу в цій царині вона розпочала ще в юнацькі роки. Прикметно, що першими спробами стали переклади творів Миколи Гоголя, виконані спільно з братом Михайлом. Відтоді розпочалася плідна та цілеспрямована діяльність Лесі Українки у сфері художнього перекладу (Каспрук, 1963). Письменницю захопив рух київської прогресивної молоді, спрямований на інтеграцію в європейський культурний простір. У листуванні вона зазначала:

«Серед киян молодих остатнього часу починає ширитись європеїзм; вони починають учити європейські мови і інтересуватись європейською літературою. Доказом сього може служити те, що ми (молодіж) задумали видати цілу серію перекладів найкращих творів європейських і російських авторів» (Леся Українка, 1979).

Згодом окремі ініціативи трансформувалися у масштабні проекти з видання українською мовою бібліотеки світової літератури. Навколо цієї ідеї згуртувалася талановита молодь, зокрема ентузіасти з Одеси, Чернігова та Харкова. Для перекладу обирали кращі зразки французької, німецької, англійської, італійської, давньогрецької та польської літератур (Костенко, 1985). Епізодичні зібрання молодих інтелектуалів навколо Лесі Українки, Михайла Обачного (Косача) та Людмили Старицької поступово набули регулярного характеру, перетворившись у літературний гурток «Плеяда». Попри те, що об'єднання складалося переважно зі студентства і в ньому ще не викристалізувалися чіткі світоглядні тенденції, саме з «Плеяди» вийшли видатні діячі культури: Володимир Самійленко, Грицько Григоренко, Галина Комарівна, Михайло Обачний та інші (Костенко, 1985).

Леся Українка розглядала переклад як засіб просвітництва. Вона вважала за необхідне ознайомити українське суспільство з найвищими досягненнями світового мистецтва. *«Я надіюся, що, може, як більше знатимуть українці чужу літературу, то, може, згине з нашої літератури отой невдалий дилетантизм, що так тепер панує в ній»,* – писала авторка (Леся Українка, 1979).

Першим поетичним перекладом письменниці став уривок із поеми Адама Міцкевича «Konrad Wallenrod». Зіставлення з оригіналом свідчить про точність відтворення Міцкевичевої «Пісні» («Piesni»). З цього моменту перекладацька робота стає інтенсивною, досягаючи особливого піднесення у 80–90-х роках ХІХ ст., і триває до останніх днів життя мисткині (Мищенко, 1964).

Найбільшу увагу Леся Українка приділяла творчості німецького поета Г. Гайне. Вона переклала низку поезій із циклів «Lyrisches Intermezzo», «Heimkehr», «Harzreise», «Nordsee», «Romanzero», а також сатиричну поему «Atta Troll». Крім того, до її доробку належать переклади вірша Дж. Байрона «When I dream that you love me», поеми

В. Гюго «Бідні люди» («*Pauvres gens*») та його поезії «Лагідні поети, співайте». Коло її зацікавлень охоплювало лірику Давнього Єгипту, давньоіндійську літературу (зокрема фрагменти «Рігведи»), твори італійського письменника Е. де Амічіса, драму Г. Гауптмана «Ткачі» («*Die Weber*») та п'єсу М. Метерлінка «Непрохана» («*L'Intruse*») (Журавська, 1963). Окрім художніх текстів, на замовлення І. Франка вона перекладала праці Моріса Верна, що містили критичний аналіз біблійних текстів на основі тогочасних наукових даних (Журавська, 1963).

На жаль, не всі переклади Лесі Українки збереглися. У листі до М. П. Косача вона згадувала про роботу над творами Жорж Санд («*Le nuage rose*»), Дж. Свіфта («Мандрі Гуллівера») та Ж. де Сталь (Костенко, 1985). Сучасники високо оцінювали перекладацьку майстерність поетеси. Іван Франко сприяв публікації її праць, редагував коректуру збірки «Книга пісень», а також залучав до створення антології європейської поезії. Він неодноразово схвально відгукувався про її інтерпретації, зокрема про переклад поеми В. Гюго «Бідні люди», оприлюднений у журналі «Народ» (1891 р.) (Міщенко, 1964).

Отже, Леся Українка здійснювала переклади з польської, німецької, французької, англійської, італійської, давньогрецької та давньоіндійської мов (використовуючи у деяких випадках німецькі та французькі підрядники). Своєю діяльністю вона розширила горизонти української культури, збагатила національну поетику новими образами та засобами виразності, довівши єдність світового літературного процесу (Журавська, 1963).

ЛІТЕРАТУРА

Журавська, І. (1963). *Леся Українка та зарубіжні літератури*. Київ : Видавництво Академії наук УРСР.

Каспрук, А. (1963). *Леся Українка: літературний портрет*. Київ : Держлітвидав.

Костенко, А. (1985). *Леся Українка: Художньо-документальна біографія*. Київ : Дніпро.

Міщенко, Л. (1964). *Леся Українка в літературному житті*. Київ : Дніпро.

Українка, Л. (1979). *Зібрання творів у 12 т.* Київ : Наукова думка.

Oksana Koutun

Ph.D. in Philology, Associate Professor

Department of Theory and Practice of Translation

Vasyl Stus Donetsk National University

Vinnitsia, Ukraine

MORPHOLOGICAL MECHANISMS OF EVALUATIVE MEANING FORMATION IN THE VERBAL SYSTEMS OF UKRAINIAN AND ENGLISH: A CONTRASTIVE PERSPECTIVE

In contemporary linguistics, the verb occupies a central position as the core of the predicative structure and one of the most dynamic carriers of evaluative meaning. Unlike nominal parts of speech, which represent static characteristics of objects, the verb models action, process, or state, within which semantic, grammatical, and pragmatic parameters of discourse are integrated. Within the framework of linguo-axiology, particular significance is attached to the study of verbal morphological categories, as they provide the structural mechanisms for the formation of evaluativity. A contrastive analysis of Ukrainian and English in this respect makes it possible to identify both universal and language-specific means of expressing evaluative meaning. In this context, the verb is treated as a key component of the predicative organisation of the utterance, determining its propositional content and setting the parameters for the interpretation of the event (Berry, 2021; Huddleston & Pullum, 2002: 71–72).

In the Ukrainian linguistic tradition, it is emphasised that the verb, as a central class of notional words, performs an organising function within the sentence and possesses the broadest range of morphological categories (Vykhovanets & Horodenska, 2004: 218). This property enables the verbalisation of evaluative meanings through the interaction of aspect, tense, mood, and voice, which not only describe the action but also interpret it from the speaker's perspective. In this sense, the verb